

Οδηγίες για τόνωση της συστημικής σκέψης των μαθητών

Η συστημική σκέψη είναι μια ολιστική προσέγγιση της αναλυτικής σκέψης που εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο συσχετίζονται τα μέρη ενός συστήματος και τον τρόπο λειτουργίας τους με την πάροδο του χρόνου και στο πλαίσιο ευρύτερων συστημάτων.

Συστημική σκέψη για την Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η συστημική σκέψη είναι ένας τρόπος σύνθετης σκέψης που βοηθά στην αποκάλυψη σύνθετων κοινωνικών ζητημάτων και μπορεί να θεωρηθεί ως ένας τρόπος να βλέπει και να σκεφτεί κανείς τον κόσμο. Η συστημική σκέψη κάνει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι είναι συνδεδεμένοι με τον κόσμο γύρω τους. Τους βοηθά επίσης να συνειδητοποιήσουν ότι τα γεγονότα, οι άνθρωποι και οι καταστάσεις είναι όλα αλληλένδετα - όχι μόνο εδώ, αλλά παντού.

Ποια είδη σκέψης περιλαμβάνει η συστημική σκέψη;

Η συστημική σκέψη είναι:

- = τρόπος παρατήρησης και σκέψης για τον κόσμο
- = διερεύνηση συνδέσεων και σχέσεων αντί για χαλαρά μέρη
- = εστίαση σε και απομάκρυνση από ένα ζήτημα
- = εξέταση διαφορετικών προοπτικών, οπτικών γωνιών και συναισθημάτων
- = διερεύνηση (μη) ορατών, (μη) εμπρόθετων και/ή (μη) αναμενόμενων αιτιών και συνεπειών
- = αναβολή μιας κρίσης και λήψη υπόψη λεπτομερειών όσο και της συνολικής εικόνας

Πώς εφαρμόζετε τη συστημική σκέψη στην πράξη;

- Κάντε ανοιχτές ερωτήσεις και ακονίστε την κριτική ματιά.

Γιατί το πιστεύετε αυτό; Βλέπετε άλλες πιθανότητες; Αυτό συμβαίνει πάντα; Ισχύει αυτό και για...;

- Άλλαξε προοπτική.

Τι γίνεται αν το δούμε από την σκοπιά του...; Πώς αισθάνεστε ή πώς σκέφτεστε για αυτό; Πώς σκέφτεται ή αισθάνεται ο x για αυτό; Γιατί; Ποιανού τις σκέψεις ή/και τα συναισθήματα θα μπορούσατε να εξερευνήσετε; Πώς βιώσατε αυτό σε .. (άλλη χρονική περίοδο); Συγκρίνετε αυτήν την κατάσταση με ... (άλλη τοποθεσία).

- Εξερευνήστε τη σχέση μεταξύ μερών και συνόλων

Ποιος ή τι εμπλέκεται σε αυτό το θέμα; Από ποια μέρη αποτελείται αυτό; Ποιος ή τι άλλο πρέπει να ληφθεί υπόψη; Ποιος/τι λείπει; Ποιο ρόλο παίζει το x σε αυτό το θέμα; Γιατί μπορείτε ή δεν μπορείτε να αφήσετε έξω το x; Τι σχέση έχει το x με αυτό το θέμα;

- Εστίαση σε και απομάκρυνση από ένα ζήτημα

Πού και πότε γίνεται αυτό; Ποιος άλλος παίζει ρόλο σε αυτό; Ποιο πρόβλημα ή ζήτημα αντιμετωπίζετε εδώ; Υπάρχει και αυτό στη ζωή, τον τόπο ή/και τον χρόνο μας; Τι συμβαίνει στο παρασκήνιο;

- Εξερευνήστε τις αιτίες και τις συνέπειες

Γιατί είναι αυτό...; Τι θα συμβεί αν...; Περιμένετε να συμβεί αυτό (αυτή η συνέπεια ή το αποτέλεσμα); Γιατί όχι; Ποιες αιτίες και συνέπειες δεν είναι τόσο προφανείς ή δεν είναι ακόμη ορατές; Ποιες συνέπειες θα μπορούσαν να υπάρξουν μακροπρόθεσμα; Ποιες άλλες αιτίες και συνέπειες μπορείτε να σκεφτείτε; Τι σχέση υπάρχει μεταξύ του α και του β;

- Οπτικοποιήστε τη διαδικασία σκέψης

Εάν είναι δυνατόν, οπτικοποιήστε τη διαδικασία σκέψης με τη βοήθεια σκίτσων και σημειώσεων. Χρησιμοποιήστε ένα flip chart ή έναν πίνακα. Αυτό κάνει τη διαδικασία σκέψης κοινή, και έτσι δίνει στα παιδιά την ευκαιρία να επεξεργαστούν τις ιδέες και τις σκέψεις του άλλου.

Βίντεο: Συστημική σκέψη για τα πλαστικά απόβλητα | Παιδιά 8 έως 10 ετών

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Qx43Tw97Thg&t=7s>

Βίντεο: Συστημική σκέψη για τη μετανάστευση | Παιδιά 10 έως 12 ετών

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=olbTE9za8QA&t=66s>